

Міністерство освіти і науки України
Західноукраїнський національний університет
Юридичний факультет

Кафедра цивільного права і процесу

МІЖДИСЦИПЛІНАРНА КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни: Цивільне право

на тему: «Договір зберігання»

Виконала: студентка групи ПР-31

Бутрин Юлія

Керівник:

д.ю.н, професор Лукасевич-Крутник І. С.

Національна шкала _____

Кількість балів : _____

Оцінка : ECTS _____

Голова _____

Члени комісії _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ.....	6
1.1. Історичний розвиток інституту договору зберігання в цивільному праві.....	6
1.2. Сучасне законодавче регулювання договору зберігання в Україні.....	8
1.3. Міжнародний досвід правового регулювання відносин зберігання.....	10
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ.....	14
2.1. Форма, зміст та істотні умови договору зберігання.....	14
2.2. Правовий статус зберігача та поклажодавця.....	17
2.3. Відповідальність сторін за договором зберігання.....	20
РОЗДІЛ 3. СПЕЦІАЛЬНІ ВИДИ ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА.....	24
3.1. Особливості окремих видів договору зберігання (у ломбардах, банках, камерах схову, складах).....	24
3.2. Проблемні аспекти реалізації договору зберігання в судовій практиці.....	26
3.3. Шляхи вдосконалення правового регулювання договору зберігання в Україні.....	28
ВИСНОВКИ.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	33

ВСТУП

Актуальність курсової роботи полягає в тому, що в сучасних умовах стрімкого розвитку ринкової економіки та активізації цивільного обороту договір зберігання набуває особливого значення як один із ключових інструментів забезпечення схоронності майна фізичних та юридичних осіб. В Україні спостерігається стрімкий розвиток складської логістики, зростання кількості професійних зберігачів, розширення мережі складських комплексів та логістичних центрів, що зумовлює необхідність детального дослідження правового регулювання відносин зберігання. Особливої актуальності набуває потреба у вдосконаленні механізмів захисту прав сторін договору зберігання, розробці ефективних способів забезпечення виконання зобов'язань та встановленні справедливого балансу інтересів зберігача та поклажодавця. Крім того, в умовах євроінтеграції України виникає необхідність гармонізації національного законодавства у сфері регулювання договірних відносин зберігання з європейськими стандартами.

Метою дослідження є комплексний теоретико-правовий аналіз сутності та особливостей договору зберігання як цивільно-правового інституту, визначення специфіки його правового регулювання в сучасних умовах, дослідження проблемних аспектів укладення, виконання та припинення договору зберігання, а також розробка науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України у цій сфері.

Відповідно до поставленої мети, в курсовій роботі необхідно виконати такі **завдання:**

- Дослідити історичний розвиток інституту зберігання в цивільному праві, проаналізувати генезу його правового регулювання від римського приватного права до сучасності;
- Визначити правову природу договору зберігання, його місце в системі цивільно-правових договорів та співвідношення з іншими договірними конструкціями;

- Проаналізувати особливості укладення договору зберігання, його форму та істотні умови, специфіку оформлення складських документів;
- Розглянути специфіку окремих видів зберігання (зберігання на товарному складі, зберігання цінностей у банку, зберігання в ломбарді тощо);
- Виявити проблемні аспекти правового регулювання відносин зберігання та розробити пропозиції щодо вдосконалення законодавства у цій сфері.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі укладення, виконання та припинення договору зберігання, а також відносини, пов'язані із забезпеченням схоронності майна та захистом прав сторін договору.

Предметом дослідження є система правових норм, що регулюють відносини зберігання в Україні, правозастосовна практика у цій сфері, теоретичні розробки вчених-цивілістів, а також зарубіжний досвід правового регулювання договору зберігання.

Соціальна значущість дослідження відображається у критичній важливості належної правової регламентації відносин зберігання для безперебійного функціонування товарообігу та гарантування майнових інтересів бізнесу. З огляду на стрімку економічну динаміку та зростання обсягів торгівлі, це дослідження є актуальним для посилення механізмів збереження майна та правової захищеності учасників договірних правовідносин.

Теоретичне значення роботи виявляється у розширенні наукового розуміння сутності договору зберігання, його ролі серед договірних зобов'язань та специфіки правового регулювання. Дослідницькі висновки збагачують теоретичний фундамент цивільного права щодо регулювання відносин зберігання та створюють підґрунтя для майбутніх наукових пошуків. Запропоновані теоретичні конструкції збагачують договірне право та можуть стати базисом для законодавчих новел.

Практичне значення роботи реалізується через потенційне впровадження результатів для модернізації українського законодавства про зберігання, створення уніфікованих форм договорів та складської документації, оптимізації правозастосування у сфері зберігання, розробки механізмів захисту

контрагентів, а також імплементації в освітній процес при викладанні цивільністичних дисциплін.

Методи дослідження охоплюють: діалектичний підхід для вивчення еволюції інституту зберігання; формально-догматичний аналіз нормативної бази; компаративістський метод для зіставлення регулювання в різних юрисдикціях; системний аналіз для визначення місця договору зберігання серед інших договорів; історичний метод для розкриття еволюції правового регулювання; правове моделювання для формування законодавчих пропозицій.

Стан наукової розробленості теми базується на фундаментальних працях провідних цивілістів - О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця, Є.О. Харитонova та інших дослідників. Значний внесок у розуміння договору зберігання зробили М.М. Агарков, В.А. Васильєва, А.Б. Гриняк. Водночас сучасні економічні трансформації, інноваційні форми зберігання та євроінтеграційні процеси зумовлюють необхідність нових наукових досліджень цієї проблематики.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ

1.1. Історичний розвиток інституту договору зберігання в цивільному праві

Історія розвитку договору зберігання як правового інституту бере свій початок ще з часів Стародавнього Риму, де він був відомий під назвою "depositum" і належав до реальних контрактів. Римське право розглядало договір зберігання як безоплатну послугу, що базувалася на особливій довірі між сторонами. Поклажодавець передавав своє майно на зберігання особі, якій він довіряв, і ця довіра становила основу всіх правовідносин зберігання.

У римському праві виділяли кілька видів договору зберігання: звичайне зберігання (*depositum regulare*), де предметом були індивідуально визначені речі, та іррегулярне зберігання (*depositum irregulare*), при якому передавались речі, визначені родовими ознаками, зокрема гроші. Особливим видом був секвестр (*depositum sequestre*) – передача спірної речі третій особі до вирішення спору про право на цю річ [5].

Середньовічний період характеризувався подальшим розвитком інституту зберігання, який набув особливого значення у торговельних відносинах. З розвитком торгівлі виникла потреба у професійних зберігачах, що призвело до формування перших складських приміщень та розвитку відповідних правових норм. У цей період з'являються перші складські документи, які засвідчували право на отримання зданого на зберігання товару.

Значний вплив на розвиток інституту зберігання справило німецьке цивільне уложення (BGB), яке детально регламентувало відносини зберігання та встановлювало чіткі правила щодо відповідальності зберігача. Французький цивільний кодекс (Кодекс Наполеона) також містив положення про договір зберігання, які вплинули на формування відповідних норм у багатьох європейських країнах [8].

На території України правове регулювання відносин зберігання історично розвивалося під впливом різних правових систем. У період Київської Русі норми

про зберігання містилися в "Руській Правді", де передбачалася відповідальність за втрату або пошкодження речі, переданої на зберігання. У період входження українських земель до складу Російської імперії діяло Зведення законів цивільних, яке містило досить детальне регулювання договору поклажі.

Радянський період характеризувався значною специфікою правового регулювання зберігання, що було зумовлено плановою економікою та державною власністю на засоби виробництва. Цивільний кодекс УРСР 1963 року містив окрему главу, присвячену договору зберігання, однак основна увага приділялася зберіганню в товарних складах державних організацій.

Сучасний етап розвитку інституту зберігання в Україні розпочався з прийняттям Цивільного кодексу України 2003 року, який значно модернізував правове регулювання цих відносин [23]. Кодекс враховує ринкові умови господарювання та містить детальне регулювання різних видів зберігання, включаючи зберігання на товарному складі, у ломбарді, банку, камерах схову транспортних організацій тощо.

Важливим етапом у розвитку правового регулювання зберігання стало прийняття спеціальних законів, зокрема Закону України "Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва", який запровадив нові види складських документів та встановив додаткові гарантії для учасників складських правовідносин.

Сучасний період характеризується також активним впливом міжнародного права на регулювання відносин зберігання. Зокрема, важливе значення мають міжнародні конвенції у сфері перевезень та зберігання вантажів, які встановлюють єдині правила для міжнародної торгівлі та логістики.

Аналіз історичного розвитку інституту зберігання дозволяє зробити висновок про його поступову еволюцію від простого фактичного відношення, заснованого на довірі, до складного правового інституту, що враховує потреби сучасного цивільного обороту та забезпечує належний захист інтересів усіх учасників відносин зберігання. Сучасні тенденції розвитку цього інституту

свідчать про необхідність подальшого вдосконалення правового регулювання з урахуванням новітніх технологій та форм організації зберігання майна.

1.2. Сучасне законодавче регулювання договору зберігання в Україні

Сучасна система правового регулювання договору зберігання в Україні представляє собою складну багаторівневу структуру нормативно-правових актів, що охоплює як загальні положення цивільного законодавства, так і спеціальні норми, спрямовані на регулювання окремих видів зберігання. Основоположне значення має Конституція України, яка закріплює фундаментальні принципи правового регулювання майнових відносин, гарантії права власності та свободи договору [13]. На її основі будується вся система нормативного регулювання договірних відносин, включаючи відносини зберігання.

Центральне місце в системі правового регулювання договору зберігання займає Цивільний кодекс України, глава 66 якого присвячена безпосередньо регламентації відносин зберігання [23]. Кодекс встановлює загальні положення про договір зберігання, визначає його істотні умови, права та обов'язки сторін, особливості відповідальності за порушення умов договору. Особлива увага приділяється спеціальним видам зберігання, таким як зберігання на товарному складі, зберігання в ломбарді, банку, камерах схову транспортних організацій, гардеробі організацій та готелі. Важливо відзначити, що норми Цивільного кодексу України мають універсальний характер і застосовуються до всіх видів зберігання, якщо інше не передбачено спеціальним законодавством.

Господарський кодекс України також містить норми, що стосуються зберігання, зокрема в контексті здійснення складської діяльності суб'єктами господарювання. Ці положення спрямовані на регулювання організаційно-господарських аспектів зберігання та встановлення особливостей здійснення складської діяльності як виду господарської діяльності [11]. У взаємодії з нормами Цивільного кодексу вони створюють комплексну систему правового регулювання відносин зберігання у сфері господарювання.

Особливе значення для регулювання відносин зберігання має Закон України "Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва", який детально регламентує діяльність товарних складів, порядок їх сертифікації, особливості оформлення та обігу складських документів. Цей закон запровадив важливі інновації у сфері складського зберігання, зокрема, інститут подвійного складського свідоцтва, що значно розширило можливості використання складських документів у комерційному обороті.

Основні нормативні акти, що регулюють договір зберігання в Україні, можна класифікувати за такими критеріями:

- Акти загального характеру, що встановлюють базові принципи регулювання відносин зберігання (Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Закон України "Про захист прав споживачів")
- Спеціальні закони, що регулюють окремі види зберігання (Закон України "Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва", Закон України "Про банки і банківську діяльність", Закон України "Про заставу")
- Нормативні акти, що регулюють особливості здійснення складської діяльності (Правила роботи складів, Порядок сертифікації товарних складів, Положення про порядок видачі складських документів)
- Міжнародні договори та конвенції у сфері зберігання та складської діяльності (Конвенція про міжнародні змішані перевезення вантажів, Конвенція про договір міжнародного автомобільного перевезення вантажів)
- Підзаконні нормативні акти, що встановлюють технічні вимоги до здійснення зберігання (державні стандарти, технічні регламенти, санітарні норми та правила)

Важливу роль у регулюванні відносин зберігання відіграють також підзаконні нормативні акти, зокрема постанови Кабінету Міністрів України та накази міністерств, які деталізують порядок здійснення окремих видів зберігання

та встановлюють спеціальні вимоги до зберігачів. Наприклад, особливості зберігання в морських портах регулюються спеціальними правилами, затвердженими Міністерством інфраструктури України.

У контексті євроінтеграційних процесів особливого значення набуває гармонізація українського законодавства про зберігання з правом Європейського Союзу. Це стосується, зокрема, впровадження європейських стандартів складського зберігання, вимог до складських документів та забезпечення прав учасників відносин зберігання. Важливим напрямком розвитку законодавства є також впровадження електронних складських документів та створення єдиної системи їх обліку [17].

Загалом, сучасне законодавче регулювання договору зберігання в Україні характеризується комплексністю та системністю, що дозволяє забезпечити належне правове регулювання різноманітних відносин зберігання. Водночас, динамічний розвиток економічних відносин та поява нових форм зберігання вимагають постійного вдосконалення нормативної бази та її адаптації до сучасних потреб цивільного обороту.

1.3. Міжнародний досвід правового регулювання відносин зберігання

Дослідження міжнародного досвіду правового регулювання відносин зберігання має важливе значення для розуміння світових тенденцій розвитку цього інституту та можливостей вдосконалення національного законодавства. Правове регулювання договору зберігання в різних країнах має свої особливості, зумовлені специфікою правових систем, історичними традиціями та економічними умовами [3]. Як можна побачити в таблиці 1, в країнах романо-германської правової системи договір зберігання традиційно розглядається як самотійний вид договірних зобов'язань, тоді як у країнах англо-американського права він часто розглядається в контексті агентських відносин та довірчого управління майном.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика правового регулювання договору зберігання в різних країнах.

Країна	Основні нормативні і акти	Особливості правового регулювання	Форма договору	Відповідальність зберігача
Німеччина	Німецьке цивільне уложення (BGB)	Детальна регламентація прав та обов'язків сторін. Виділення професійного та непрофесійного зберігання	Письмова для професійно го зберігання	Підвищена відповідальність для професійних зберігачів
Франція	Французький цивільний кодекс	Поділ на добровільне та вимушене зберігання. Презумпція безоплатності	Усна або письмова	Відповідальність за вину
США	Єдиний комерційний кодекс	Регулювання через призму складських свідомств та товаророзпорядчих документів	Письмова для комерційно го зберігання	Суворі відповідальність для складів загального користування
Великобританія	Закон про складські розписки,	Регулювання через систему прецедентів та	Письмова для комерційно	Підвищена відповідальність для

	Common Law	спеціальне законодавство	го зберігання	професійних зберігачів
Японія	Цивільний кодекс Японії	Поєднання континентальної та англо-американської моделей	Письмова для комерційного зберігання	Диференційована відповідальність

Особливий інтерес представляє досвід Німеччини, де система правового регулювання зберігання є однією з найбільш розвинених у світі. Німецьке законодавство чітко розмежовує професійне та непрофесійне зберігання, встановлюючи для професійних зберігачів підвищені вимоги та відповідальність. Як видно з таблиці 1, німецька модель характеризується детальною регламентацією прав та обов'язків сторін, що забезпечує високий рівень правової визначеності у відносинах зберігання.

Французька модель правового регулювання зберігання, яка історично вплинула на формування відповідних інститутів у багатьох країнах континентальної Європи, базується на принципі презумпції безоплатності договору зберігання. Французький цивільний кодекс виділяє добровільне та вимушене зберігання, встановлюючи для останнього особливий правовий режим. Це розмежування, як показує практика, має важливе значення для захисту прав поклажодавців у надзвичайних ситуаціях [7].

Правове регулювання зберігання в країнах англо-американської правової системи має суттєві особливості. У США основну роль відіграє Єдиний комерційний кодекс, який регулює відносини зберігання переважно через призму складських свідоцтв та товаророзпорядчих документів. Американська модель характеризується значною увагою до комерційного аспекту зберігання та розвинутою системою складських документів, що забезпечують їх вільний обіг у цивільному обороті.

Особливої уваги заслуговує досвід країн Азії, зокрема Японії, де вдало поєднуються елементи континентальної та англо-американської правових

систем. Японський підхід до регулювання зберігання демонструє можливість ефективного синтезу різних правових традицій, що особливо актуально в умовах глобалізації економічних відносин.

Важливим аспектом міжнародного досвіду є регулювання електронних складських документів та використання сучасних технологій у сфері зберігання. Багато країн вже запровадили системи електронного документообігу для складських документів, що значно спрощує їх обіг та підвищує надійність зберігання інформації [1]. Цей досвід особливо цінний для України в контексті модернізації системи складського зберігання.

Аналіз міжнародного досвіду дозволяє зробити висновок про необхідність комплексного підходу до регулювання відносин зберігання, що враховує як традиційні аспекти цього інституту, так і сучасні тенденції його розвитку. Особливо важливим є запозичення позитивного досвіду щодо регулювання професійного зберігання, електронного документообігу та забезпечення надійності складських документів.

РОЗДІЛ 2

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ ЗБЕРІГАННЯ

2.1. Форма, зміст та істотні умови договору зберігання

У сучасному українському цивільному праві договір зберігання посідає визначне місце, вирізняючись особливим правовим режимом оформлення та специфікою регламентації. Цей юридичний інструмент, закріплений у положеннях Цивільного кодексу України, демонструє гнучкість щодо формату укладання – від простої усної домовленості до складного письмового документа.

Хотілося б зазначити насамперед, що за своєю природою договір зберігання може бути **реальним** або **консенсуальним**. Зазвичай він є реальним, тобто вважається укладеним тільки після фактичної передачі речі. Проте коли зберігачем виступає підприємець, який бере на себе зобов'язання прийняти річ у майбутньому, договір стає консенсуальним — укладеним з моменту домовленості сторін про умови. Щодо оплати, договір зберігання може бути як **платним**, так і **безоплатним**. Переважно він є платним, оскільки Цивільний кодекс за замовчуванням передбачає відплатність договорів. Безоплатне зберігання можливе, якщо це прописано в установчих документах юридичної особи або в самому договорі, що найчастіше трапляється у побутових відносинах. Крім того, договір зберігання може бути **публічним**, якщо послуги надаються підприємством у спеціалізованих приміщеннях — наприклад, у камерах схову чи на складах загального користування. Також варто наголосити на тому, що він є фідучіарним, оскільки його існування забезпечне на довірі однієї сторони до іншої.

Законодавець, враховуючи різноманітність життєвих ситуацій, передбачив у статті 937 ЦК України багатоваріантність оформлення зберігання. Особливо чітко законодавець прописує, що договір зберігання повинен бути написаний у письмовій формі у випадках, коли це вимагає закон. Якщо за договором зберігач зобов'язується прийняти річ пізніше, письмова форма також обов'язкова,

незалежно від ціни речі. Підтвердженням зберігання може бути розписка, квитанція або інший документ з підписом зберігача. У надзвичайних обставинах (пожежа, повінь, раптова хвороба) передачу речі на зберігання можуть підтвердити свідки. Якщо згідно з законом чи практикою при прийнятті речі на зберігання видається жетон або інший знак, це також вважається підтвердженням зберігання. [23]. Особливо чітко це простежується у випадках складського зберігання, де письмова форма є беззаперечною вимогою.

Примітно, що законодавство запровадило практичний механізм підтвердження передачі майна на зберігання через систему спеціальних документів. Згідно з частиною 3 статті 937 ЦК України, поклажодавець може отримати номерний жетон, квитанцію чи інший документ з підписом уповноваженої особи. Такий підхід створює надійний фундамент для захисту інтересів власника майна та спрощує процедуру доведення факту укладення договору.

Договір зберігання, відповідно до статті 936 ЦК України, є двостороннім правочином, за яким зберігач зобов'язується зберігати передану йому поклажодавцем річ і повернути її у схоронності. Істотною умовою цього договору є його предмет - річ, яка передається на зберігання. Законодавець не встановлює спеціальних обмежень щодо характеристик предмета договору, що свідчить про універсальність цієї договірної конструкції. Особливістю договору зберігання є можливість його укладення з професійним зберігачем (особою, що здійснює зберігання на засадах підприємницької діяльності) щодо речі, яка буде передана в майбутньому. Важливо підкреслити, що у випадках здійснення зберігання суб'єктом підприємницької діяльності на складах загального користування, договір набуває характеру публічного, що додатково захищає права поклажодавців через неможливість необґрунтованої відмови у наданні послуг зберігання.

Темпоральний аспект договору зберігання, відповідно до цивільного законодавства України, реалізується у двох ключових форматах: зберігання протягом чітко визначеного періоду або до моменту вимоги поклажодавця.

Стаття 938 ЦК України встановлює імперативну вимогу для зберігача щодо неухильного дотримання погодженого строку зберігання. Законодавець, враховуючи динамічність цивільного обороту, передбачив гнучкий механізм зберігання "до запитання", за якого річ утримується зберігачем до моменту її витребування власником, що значно розширює практичну застосовність договору [2].

Фінансовий аспект договірних відносин зберігання характеризується важливою особливістю - презумпцією оплатності для професійного зберігача. Стаття 946 ЦК України надає сторонам широку автономію у визначенні як розміру плати, так і порядку її внесення. Примітно, що навіть у випадках безоплатного зберігання законодавець забезпечив захист майнових інтересів зберігача, закріпивши в законі обов'язок поклажодавця відшкодувати необхідні витрати на утримання речі [2]. Це положення гарантує справедливий розподіл фінансового навантаження між сторонами договору.

Центральним елементом договору зберігання виступає фундаментальний обов'язок зберігача щодо забезпечення схоронності речі, чітко регламентований статтею 942 ЦК України. Цей обов'язок передбачає реалізацію комплексу взаємопов'язаних заходів, спрямованих не лише на підтримання фізичної цілісності предмета зберігання, але й на збереження його якісних характеристик та споживчих властивостей. Успішне виконання договору зберігання базується у поверненні саме тієї речі, яка була передана на зберігання, належному одержувачу у належному стані.

Законодавець розробив детальну та збалансовану систему відповідальності зберігача, закріплену в статті 950 ЦК України. Презумпція відповідальності за втрату, нестачу або пошкодження речі гармонійно поєднується з чітко визначеними підставами звільнення від неї - наявністю форс-мажорних обставин, прихованих властивостей речі або винних дій самого поклажодавця. Такий законодавчий підхід забезпечує справедливий баланс інтересів усіх учасників договірних відносин та стимулює сторони до сумлінного виконання своїх зобов'язань.

Таким чином, сучасне правове регулювання форми, змісту та істотних умов договору зберігання в Україні характеризується системністю та комплексністю підходу. Воно спрямоване на забезпечення ефективного захисту прав та законних інтересів сторін договору, створення прозорих та дієвих правових механізмів регулювання відносин зберігання, а також встановлення оптимального балансу інтересів поклажодавця та зберігача в умовах сучасного цивільного обороту.

2.2. Правовий статус зберігача та поклажодавця

Правове регулювання статусу учасників договору зберігання в українському законодавстві демонструє комплексний характер та охоплює широкий спектр нормативних актів. Фундаментальні засади закладені в Главі 66 Цивільного кодексу України, яка визначає базові принципи зберігання. Додаткову регламентацію забезпечують спеціалізовані закони, зокрема ті, що стосуються складського зберігання та особливих правових режимів. Така багаторівнева система правового регулювання створює надійний фундамент для захисту інтересів усіх учасників відносин зберігання та забезпечує гнучкість у застосуванні правових норм залежно від специфіки конкретної ситуації.

Зберігач, як ключова фігура договірних відносин, наділений особливим правовим статусом, окресленим у статті 936 ЦК України [23]. Його роль виходить далеко за межі простого утримання речі – він виступає професійним охоронцем майнових інтересів поклажодавця. Законодавець встановлює чіткі межі повноважень зберігача: від обов'язку забезпечення схоронності речі до заборони її несанкціонованого використання. При цьому, правовий режим передбачає винятки, коли користування річчю стає необхідним елементом забезпечення її збереження, що демонструє прагматичний підхід законодавця до регулювання цих відносин та його орієнтацію на практичні потреби учасників цивільного обороту.

Правовий статус поклажодавця характеризується комплексним поєднанням майнових прав та чітко визначених обов'язків у відносинах

зберігання [11]. Ключовою особливістю цього статусу є збереження права власності на передану річ, що забезпечує поклажодавцю стабільність його майнового становища. При цьому законодавець встановлює важливий обов'язок поклажодавця - своєчасно інформувати зберігача про особливі властивості речі, що можуть становити небезпеку для оточення або майна зберігача чи інших поклажодавців. Окремо слід відзначити, що у випадку безоплатного зберігання зберігач, відповідно до статті 942 ЦК України, зобов'язаний піклуватися про річ поклажодавця як про свою власну, що створює додаткові гарантії належного виконання договору. Така збалансована конструкція правового статусу поклажодавця відображає фундаментальний принцип добросовісності у цивільних правовідносинах та забезпечує ефективний механізм захисту законних інтересів усіх учасників відносин зберігання.

При професійному зберіганні, яке здійснюється суб'єктом підприємницької діяльності, правовий статус зберігача набуває додаткових особливостей. Згідно зі статтею 940 ЦК України, зберігач, який здійснює зберігання на засадах підприємницької діяльності, має право змінювати умови зберігання, не чекаючи згоди поклажодавця, якщо це необхідно для забезпечення схоронності речі [23]. При цьому він зобов'язаний повідомити поклажодавця про здійснені зміни. Професійний зберігач також несе підвищену відповідальність за збереження речі, оскільки відповідно до статті 950 ЦК України він відповідає за втрату, нестачу або пошкодження речей, прийнятих на зберігання, незалежно від своєї вини, якщо не доведе, що це сталося внаслідок непереборної сили [23].

Основні аспекти правового статусу учасників договору зберігання:

1. Права та обов'язки зберігача
 - Забезпечення схоронності речі
 - Дотримання умов зберігання відповідно до договору
 - Повернення речі на першу вимогу поклажодавця
 - Право на плату за зберігання
 - Право притримання речі
 - Заборона користування річчю без згоди поклажодавця

- Право на відшкодування витрат на зберігання
- Обов'язок негайного повідомлення поклажодавця про необхідність зміни умов зберігання
- Право передати річ на зберігання іншій особі у виняткових випадках
- Обов'язок вжити всіх необхідних заходів для забезпечення схоронності речі
- Обов'язок повернути річ у такому самому стані, в якому вона була прийнята
- Обов'язок надати поклажодавцю можливість оглянути річ при поверненні

2. Права та обов'язки поклажодавця

- Право вимагати повернення речі у будь-який час
- Обов'язок оплати послуг зберігання
- Обов'язок інформування про властивості речі
- Право на відшкодування збитків
- Право на дострокове розірвання договору
- Обов'язок відшкодування витрат на зберігання
- Обов'язок забрати річ після спливу строку зберігання
- Право вимагати огляду речі при поверненні
- Право пред'явлення претензій щодо якості зберігання
- Право отримати доходи від речі, якщо вони були одержані зберігачем
- Право вимагати перевірки кількості речей при поверненні
- Право надавати вказівки щодо зміни умов зберігання

3. Особливості відповідальності сторін

- Відповідальність зберігача за втрату, нестачу або пошкодження речі
- Відповідальність поклажодавця за збитки від властивостей речі
- Особливості відповідальності професійного зберігача
- Підстави звільнення від відповідальності
- Розмір відповідальності за втрату або пошкодження речі
- Наслідки прострочення поклажодавцем строку забрання речі
- Відповідальність за передачу речі третій особі без згоди поклажодавця

- Відповідальність за неналежне виконання обов'язків щодо забезпечення схоронності
- Відповідальність за приховування інформації про небезпечні властивості речі
- Відповідальність за невиконання обов'язку щодо оплати послуг зберігання
- Відповідальність за порушення строків повернення речі
- Відповідальність за використання речі без згоди поклажодавця

Важливо зазначити, що правовий статус зберігача та поклажодавця може змінюватися залежно від виду зберігання. Наприклад, при зберіганні на товарному складі відносини регулюються спеціальним законодавством, яке встановлює додаткові вимоги до зберігача та передбачає особливий порядок оформлення зберігання за допомогою складських документів. Аналогічно, особливості правового статусу сторін існують при зберіганні в ломбардах, банках, камерах схову транспортних організацій та інших спеціальних видах зберігання, що регулюються окремими нормативно-правовими актами та встановлюють специфічні права та обов'язки учасників правовідносин.

2.3. Відповідальність сторін за договором зберігання

Система відповідальності контрагентів у договорах зберігання виступає ключовим інструментом гарантування дотримання договірних зобов'язань та механізмом правового захисту учасників. Правовий режим відповідальності базується на положеннях ЦК України та спеціальному законодавстві, які встановлюють негативні наслідки для сторони, що порушила свої договірні обов'язки чи неналежно їх виконала.

Цивільний кодекс України встановлює диференційований режим відповідальності зберігача залежно від його статусу. Відповідно до статті 950 ЦК України, звичайний зберігач відповідає на загальних підставах за втрату, нестачу або пошкодження речі, тоді як для професійного зберігача встановлено підвищену відповідальність. Професійний зберігач може бути звільнений від відповідальності лише у трьох випадках: якщо доведе наявність непереборної

сили, особливих властивостей речі, про які він не знав і не міг знати при прийнятті на зберігання, або умислу чи грубої необережності поклажодавця [23]. Особливо важливим є положення про те, що після закінчення строку зберігання зберігач відповідає за втрату чи пошкодження речі лише за наявності умислу або грубої необережності.

Стаття 951 ЦК України чітко регламентує порядок відшкодування збитків поклажодавцю. У разі втрати або нестачі речі зберігач зобов'язаний відшкодувати її повну вартість, а у випадку пошкодження - суму, на яку знизилася її вартість. Законодавець надає додатковий захист поклажодавцю, закріплюючи його право відмовитися від пошкодженої речі та вимагати відшкодування її повної вартості, якщо внаслідок пошкодження якість речі змінилася настільки, що вона не може бути використана за первісним призначенням [23]. Такий підхід забезпечує справедливий баланс інтересів сторін та стимулює зберігача до належного виконання своїх обов'язків.

У контексті статті 952 Цивільного кодексу України поклажодавець несе відповідальність за відшкодування збитків зберігачеві, якщо передана на зберігання річ має особливі властивості, про які зберігач не знав і не міг знати під час прийняття майна. Даний правовий припис покладає на власника речі обов'язок компенсувати шкоду, спричинену прихованими небезпечними характеристиками майна, що не були попередньо повідомлені зберігачеві.

Український законодавець створив комплексний механізм відшкодування збитків у разі порушення умов зберігання. Базовим принципом є повна компенсація вартості втраченого чи пошкодженого майна. Особливу увагу приділено ситуаціям, коли пошкодження призводить до втрати функціонального призначення речі – у такому випадку правовий механізм захисту інтересів поклажодавця розширюється до права відмови від пошкодженої речі з одночасною вимогою відшкодування її повної вартості та супутніх збитків, якщо така можливість передбачена договором або законом [6]. Такий підхід забезпечує максимальний захист майнових прав поклажодавця та стимулює зберігача до належного виконання своїх обов'язків.

Особлива увага приділяється відповідальності зберігача за зберігання речей з особливими властивостями або таких, що потребують спеціальних умов зберігання. У таких випадках зберігач зобов'язаний вживати усіх необхідних заходів для забезпечення схоронності речі відповідно до встановлених вимог. Якщо такі вимоги не були дотримані і це призвело до втрати чи пошкодження речі, зберігач несе повну відповідальність за заподіяні збитки [12].

Відповідальність поклажодавця за договором зберігання також має свої особливості. Основним його обов'язком є своєчасна оплата послуг зберігання, якщо договір є платним. У разі прострочення оплати зберігач має право притримати річ до повної оплати послуг зберігання. Крім того, поклажодавець несе відповідальність за збитки, завдані зберігачеві властивостями переданої на зберігання речі, якщо зберігач не знав і не міг знати про такі властивості.

При зберіганні на товарному складі відповідальність зберігача має певні особливості, встановлені Законом України "Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва". Товарний склад несе підвищену відповідальність за збереження товару, оскільки це є його професійною діяльністю. При цьому він може бути звільнений від відповідальності лише у випадках, прямо передбачених законом.

Класифікація відповідальності за договором зберігання за суб'єктивним складом:

- Відповідальність професійного зберігача
- Відповідальність непрофесійного зберігача
- Відповідальність поклажодавця

Класифікація форм відповідальності за договором зберігання:

- Відповідальність за втрату або пошкодження речі
- Відповідальність за порушення умов договору

Важливим аспектом відповідальності за договором зберігання є можливість її обмеження або розширення за домовленістю сторін. Однак, відповідно до чинного законодавства, умова договору про обмеження відповідальності професійного зберігача є нікчемною. Це пов'язано з

необхідністю захисту прав споживачів послуг зберігання та забезпечення належного рівня відповідальності суб'єктів підприємницької діяльності [5].

Юридична процедура застосування санкцій за недотримання умов договору зберігання базується на загальних нормах цивільного права щодо відповідальності за порушення договірних зобов'язань. Ключовим елементом у цьому процесі виступає належне документування як моменту передачі майна на зберігання, так і його повернення власнику. Особлива увага приділяється детальній фіксації всіх супутніх обставин та факторів, які можуть стати визначальними при встановленні міри відповідальності кожної зі сторін договору.

РОЗДІЛ 3

СПЕЦІАЛЬНІ ВИДИ ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА

3.1. Особливості окремих видів договору зберігання (у ломбардах, банках, камерах схову, складах)

Особливі форми зберігання вирізняються специфічним законодавчим регламентуванням та унікальною природою взаємин між учасниками договірних відносин. Враховуючи їхню значущість для функціонування цивільно-правових механізмів та потребу забезпечити додатковий захист прав залучених сторін, законодавство виокремлює ці види зберігання в самостійну групу. Нормативно-правова база, що регулює особливі форми зберігання, охоплює низку ключових документів: Цивільний кодекс України, Закон України "Про банки і банківську діяльність", Закон України "Про сертифіковані товарні склади та прості і подвійні складські свідоцтва", Закон України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", а також інші законодавчі акти.

Зберігання у ломбардах є особливим видом професійного зберігання, що поєднується з наданням фінансових послуг. Відповідно до законодавства, ломбард здійснює зберігання речей, які є предметом застави за договором фінансового кредиту. При цьому ломбард зобов'язаний страхувати на користь поклажодавця прийняті на зберігання речі за свій рахунок. Специфікою даного виду зберігання є те, що ломбард несе підвищену відповідальність за схоронність переданих йому речей і може бути звільнений від відповідальності лише у разі, якщо доведе, що втрата, нестача або пошкодження речей сталися внаслідок непереборної сили [21]. Крім того, ломбард не має права користуватися речами, переданими йому на зберігання, чи передавати їх у користування іншим особам.

Банківське зберігання має свої особливості, які обумовлені специфікою банківської діяльності та предметом зберігання. Банки можуть здійснювати зберігання цінностей, цінних паперів, документів та інших цінностей у сховищі банку або надавати в користування індивідуальний банківський сейф. При

зберіганні цінностей у сховищі банку, між банком та клієнтом укладається договір про надання індивідуального банківського сейфа, що охороняється банком. Особливістю даного виду зберігання є те, що клієнт має право помістити у сейф будь-які речі, крім тих, які заборонені законом або можуть завдати шкоди банку чи третім особам. При цьому банк не має права контролювати, які саме речі розміщуються в сейфі, що забезпечує конфіденційність зберігання.

Зберігання товарів на спеціалізованих складах є найдетальніше врегульованою формою професійного зберігання. Такі склади функціонують як підприємницькі структури, що на підставі спеціальної ліцензії забезпечують не лише зберігання товарів, але й супутні послуги. Визначальною рисою цього виду зберігання є оформлення особливих складських документів – простих або подвійних складських свідоцтв, які мають статус товаророзпорядчих паперів і можуть виступати об'єктами торгівлі чи застави. За договором, склад може розпоряджатися товарами з родовими ознаками, зобов'язуючись повернути поклажодавцю ідентичну кількість товару такої ж якості [17].

Послуги камер схову при транспортних організаціях спрямовані на короткострокове зберігання майна пасажирів та інших клієнтів. Ці відносини регулюються публічним договором, згідно з яким організація не може відмовити у прийнятті речей на зберігання будь-якій особі. Документальним підтвердженням договору виступає квитанція або пронумерований жетон. При цьому зберігач не уповноважений вимагати підтвердження права власності на речі чи перевіряти їх вміст, хоча існують певні обмеження щодо переліку предметів, які приймаються на зберігання – заборонено зберігати небезпечні речовини чи продукти, що швидко псуються.

Характерною ознакою спеціальних видів зберігання є їх часта інтеграція з іншими послугами та договорами. Показовим прикладом є готельне зберігання, що виступає додатковим сервісом у межах договору про готельне обслуговування. За збереження речей постояльців, внесених до готелю, заклад несе відповідальність навіть без укладення окремої угоди про зберігання. Проте

відповідальність за збереження грошових коштів, цінностей та цінних паперів виникає тільки при їх цільовій передачі готелю на зберігання.

Розвиток економічних відносин та технологій призводить до появи нових форм зберігання, таких як зберігання інформації в електронному вигляді, зберігання криптовалют, зберігання даних у хмарних сховищах тощо. Це створює необхідність адаптації законодавства до нових реалій та розробки спеціальних правових механізмів регулювання таких відносин. Важливим напрямком розвитку законодавства у сфері зберігання є також удосконалення механізмів захисту прав споживачів послуг зберігання та встановлення додаткових гарантій виконання зобов'язань професійними зберігачами.

3.2. Проблемні аспекти реалізації договору зберігання в судовій практиці

В сучасних реаліях розвитку цивільних правовідносин важливе значення має належне виконання договору зберігання, оскільки він забезпечує збереження майна та майнових прав власників. Разом з тим, аналіз судової практики свідчить про наявність ряду проблемних аспектів реалізації цього договору, які потребують ґрунтовного дослідження для формування єдиних підходів до їх вирішення. Особливу увагу варто приділити правовим позиціям Великої Палати Верховного Суду та Касаційного господарського суду, які визначають основні засади застосування норм про договір зберігання.

Важливі роз'яснення щодо реалізації договору зберігання надав Верховний Суд у справі № 922/2810/21 від 01.12.2022 [19]. Ключовим питанням, яке вирішував суд, було визначення належної форми договору зберігання та умов його укладення. Суд сформулював прогресивну правову позицію, відповідно до якої чинне законодавство не встановлює обмежень щодо укладення договору зберігання у спрощений спосіб. При цьому перелік документів, які можуть підтверджувати факт укладення такого договору (розписки, квитанції та інші підписані зберігачем документи), не є вичерпним. Суд наголосив, що визначальним для оцінки дотримання письмової форми є наявність документа, який підтверджує передачу поклажодавцем та прийняття зберігачем речі на

зберігання. Важливим аспектом цього рішення стало визнання можливості виникнення правовідносин зберігання на підставі конклюдентних дій сторін - коли сама передача майна однією стороною та прийняття його іншою породжує відповідні правові наслідки, за умови підтвердження таких дій відповідними документами. Отримання поклажодавцем від зберігача документа про прийняття речі на зберігання визнається достатньою гарантією для захисту прав сторін договору. Така позиція суду має важливе практичне значення, оскільки забезпечує гнучкий підхід до форми договору зберігання при збереженні необхідних гарантій для сторін.

У справі № 643/14079/17 від 15.04.2020 Верховний Суд сформулював важливі правові позиції щодо договору зберігання, розмежувавши правовий статус звичайного та професійного зберігача [18]. Суд наголосив, що професійним зберігачем є особа, яка систематично здійснює зберігання на засадах підприємницької діяльності, при цьому сам факт укладення платного договору зберігання не свідчить про професійний статус зберігача. Важливим є висновок суду щодо розподілу відповідальності: звичайний зберігач відповідає за втрату речі лише за наявності вини у формі умислу чи необережності, тоді як професійний зберігач несе підвищену відповідальність і звільняється від неї тільки у випадку непереборної сили, невідомих властивостей речі або умислу чи грубої необережності поклажодавця. Суд також підкреслив, що тягар доказування розміру збитків від втрати речі лежить на поклажодавці, який має довести їх реальний розмір на момент втрати майна, а не керуватися абстрактними розрахунками чи вартістю подібного майна.

Надзвичайно важливі правові позиції щодо проблемних аспектів договору зберігання були сформульовані Господарським судом Запорізької області у справі № 908/2659/21 від 19.01.2022, де суд підкреслив реальний характер договору зберігання та необхідність детального опису технічного стану майна як істотної умови, встановив, що формальні акти приймання-передачі послуг без зауважень не є достатнім доказом фактичного надання послуг зберігання без підтвердження іншими доказами (актами перевірки, документами

інвентаризації, наказами про відповідальних осіб, графіками перевірок), чітко розмежував договори зберігання та охорони, визначивши, що договір є удаваним і нікчемним, якщо майно залишається під охороною за місцем знаходження без фактичної передачі зберігачу, особливо за відсутності ліцензії на охоронну діяльність, а також звернув увагу на специфіку зберігання нерухомого майна та застосував стандарт доказування "вірогідності доказів", наголосивши на необхідності належного документального оформлення операцій зі зберігання відповідно до вимог податкового та бухгалтерського обліку [20].

3.3. Шляхи вдосконалення правового регулювання договору зберігання в Україні

В умовах економічної трансформації та реалізації євроінтеграційного курсу України зростає потреба модернізації законодавчого регулювання договірних конструкцій, зокрема інституту зберігання. Дослідження нормативної бази та судової практики виявляє низку правових прогалин і неузгодженостей, що вимагають комплексного законодавчого реагування. Зокрема, нагальними залишаються питання юридичної відповідальності зберігача, діджиталізації процесу укладення договорів зберігання, а також правового режиму зберігання специфічного майна, що характеризується підвищеною вартістю чи потребує особливих умов схоронності.

Важливим аспектом удосконалення правового регулювання договору зберігання є необхідність гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами та найкращими світовими практиками. Це передбачає впровадження сучасних технологічних рішень у сфері складського зберігання, розвиток системи електронного документообігу при оформленні складських документів, а також створення єдиної інформаційної системи обліку товарів на зберіганні [11]. Такі зміни дозволять підвищити ефективність та прозорість відносин зберігання, зменшити ризики шахрайства та забезпечити належний захист прав та інтересів учасників договірних відносин. Як показано в

Таблиці 1, основні напрямки вдосконалення правового регулювання договору зберігання охоплюють різні аспекти цих правовідносин.

Таблиця 1. Основні напрямки вдосконалення правового регулювання договору зберігання в Україні

Напрямок вдосконалення	Зміст пропонованих змін	Очікуваний результат
Електронізація документообігу	Впровадження електронних складських документів та цифрових підписів	Підвищення ефективності оформлення та обліку операцій зберігання
Страхування відповідальності	Запровадження обов'язкового страхування професійних зберігачів	Посилення захисту прав поклажодавців
Стандартизація послуг	Розробка єдиних стандартів надання послуг зберігання	Підвищення якості послуг та конкурентоспроможності
Державний контроль	Удосконалення механізмів нагляду за діяльністю зберігачів	Зменшення ризиків порушення прав сторін
Відповідальність сторін	Уточнення підстав та розмірів відповідальності	Забезпечення справедливого розподілу ризиків
Альтернативне вирішення спорів	Впровадження медіації та арбітражу	Зменшення навантаження на судову систему
Спеціальні види зберігання	Деталізація вимог до зберігання особливо цінного майна	Підвищення якості спеціалізованих послуг

Інформаційні системи	Створення єдиної бази даних складського зберігання	Забезпечення прозорості та контрольованості
----------------------	--	---

Особливої уваги заслуговує питання вдосконалення механізмів захисту прав поклажодавців та професійних зберігачів. Необхідно розробити більш детальні положення щодо страхування відповідальності професійних зберігачів, встановити чіткі критерії визначення розміру збитків у разі втрати або пошкодження майна, а також передбачити можливість застосування альтернативних способів вирішення спорів, що виникають з договорів зберігання. Важливим є також питання вдосконалення системи державного контролю за діяльністю професійних зберігачів, зокрема через запровадження обов'язкової сертифікації складських приміщень та регулярного моніторингу дотримання встановлених вимог до умов зберігання [12].

З метою підвищення ефективності правового регулювання договору зберігання необхідно також приділити увагу питанням відповідальності сторін за порушення умов договору. Зокрема, доцільно встановити більш чіткі критерії визначення розміру неустойки за прострочення повернення речі поклажодавцю або за несвоєчасну оплату послуг зберігання, а також передбачити можливість застосування оперативно-господарських санкцій у разі систематичного порушення умов договору. Важливим є також питання вдосконалення механізмів забезпечення виконання зобов'язань за договором зберігання, зокрема через запровадження нових видів забезпечення, які б враховували специфіку відносин зберігання.

ВИСНОВКИ

Договір зберігання є важливим правовим інститутом цивільного права, який забезпечує належне збереження майна та захист майнових прав учасників цивільного обороту. Історичний розвиток цього інституту від римського права до сучасності свідчить про його постійну еволюцію та адаптацію до потреб суспільства. В сучасних умовах договір зберігання набуває особливого значення у зв'язку з розвитком складської логістики, збільшенням обсягів товарообігу та потребою у професійному зберіганні різноманітних видів майна.

Аналіз чинного законодавства України свідчить про наявність розгалуженої системи правового регулювання відносин зберігання, яка включає як загальні положення Цивільного кодексу України, так і спеціальні нормативно-правові акти, що регулюють окремі види зберігання. Важливе значення має також судова практика, особливо правові позиції Верховного Суду, які забезпечують єдність правозастосування та вирішення спірних питань у сфері договірних відносин зберігання.

Дослідження показало, що особливої уваги потребує правове регулювання професійного зберігання, яке здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності. Професійні зберігачі несуть підвищену відповідальність за збереження майна, що обумовлює необхідність встановлення додаткових гарантій захисту прав поклаждавців та механізмів страхування відповідальності. При цьому важливим є забезпечення балансу інтересів сторін договору та створення умов для розвитку ринку послуг зберігання.

Вивчення міжнародного досвіду правового регулювання договору зберігання дозволило виявити перспективні напрямки вдосконалення національного законодавства, зокрема щодо впровадження електронного документообігу, розвитку системи складських документів та створення єдиної інформаційної системи обліку товарів на зберіганні. Важливим є також запозичення позитивного досвіду щодо стандартизації послуг зберігання та забезпечення їх якості.

Проведене дослідження дозволило сформулювати конкретні пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання договору зберігання в Україні. Зокрема, необхідним є: запровадження обов'язкового страхування відповідальності професійних зберігачів; розробка єдиних стандартів надання послуг зберігання; вдосконалення механізмів державного контролю за діяльністю зберігачів; впровадження альтернативних способів вирішення спорів; створення єдиної інформаційної системи обліку складського зберігання.

Особливу увагу слід приділити розвитку правового регулювання нових форм зберігання, пов'язаних з використанням сучасних технологій, таких як зберігання інформації в електронному вигляді, зберігання криптовалют, використання хмарних сховищ даних. Це вимагає розробки спеціальних правових механізмів, які б враховували специфіку таких відносин та забезпечували належний захист прав їх учасників.

В умовах євроінтеграції України важливим напрямком вдосконалення законодавства є його гармонізація з правом Європейського Союзу, що передбачає впровадження європейських стандартів у сфері складського зберігання, розвиток системи електронного документообігу та забезпечення вільного руху товарів і послуг. Це сприятиме підвищенню конкурентоспроможності українських суб'єктів господарювання на європейському ринку та залученню іноземних інвестицій у розвиток складської інфраструктури.

Таким чином, подальший розвиток правового регулювання договору зберігання в Україні повинен бути спрямований на створення ефективних механізмів захисту прав учасників договірних відносин, впровадження сучасних технологій у сфері складського зберігання та забезпечення відповідності національного законодавства європейським стандартам. Це дозволить створити належні умови для розвитку ринку послуг зберігання та забезпечення стабільності цивільного обороту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бірюкова А. Розмежування договорів охорони та зберігання. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 8. С. 5-12. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.8.01>.
2. Бутрин-Бока Н. С., Майка Н. В. Договір зберігання: історія становлення та розвитку законодавчої платформи. Правові новели. 2020. № 10. С. 72-79. DOI: <https://doi.org/10.32847/ln.2020.10.09>.
3. Водоп'ян Т., Тичковська О. Правове регулювання договору зберігання: окремі питання теорії та практики. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 6. С. 16-20. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/6/4.pdf> (дата звернення: 17.01.2025).
4. Водоп'ян Т., Тичковська О. Правове регулювання договору зберігання: окремі питання теорії та практики. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 6. С. 16-20. URL: https://www.academia.edu/39036270/%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%92%D0%9E%D0%92%D0%95_%D0%A0%D0%95%D0%93%D0%A3%D0%9B%D0%AE%D0%92%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%94%D0%9E%D0%93%D0%9E%D0%92%D0%9E%D0%A0%D0%A3_%D0%97%D0%91%D0%95%D0%A0%D0%86%D0%93%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%9E%D0%9A%D0%A0%D0%95%D0%9C%D0%86_%D0%9F%D0%98%D0%A2%D0%90%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%A2%D0%95%D0%9E%D0%A0%D0%86%D0%87_%D0%A2%D0%90_%D0%9F%D0%A0%D0%90%D0%9A%D0%A2%D0%98%D0%9A%D0%98 (дата звернення: 17.01.2025).
5. Договір зберігання. URL: <http://mego.info/%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB/73-%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80-%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F> (дата звернення: 17.01.2025).

6. Договір зберігання. URL: <https://online.dtki.ua/2014/30/55400> (дата звернення: 17.01.2025).
7. Договір зберігання. URL: <https://utg.ua/utg/psg/dogovir-zberigannya.html> (дата звернення: 17.01.2025).
8. Договір зберігання. URL: https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/%D0%94%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80_%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F (дата звернення: 17.01.2025).
9. Договір зберігання: облікові аспекти. URL: <https://online.dtki.ua/2013/10/46878> (дата звернення: 17.01.2025).
10. Договір тимчасового зберігання майна. URL: <https://www.idealistlaw.com/poslugy/dogovirne-pravo/dogovir-tymchasovogo-zberigannya-majna/> (дата звернення: 17.01.2025).
11. Договори відповідального зберігання: правові аспекти. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/BZ009874> (дата звернення: 17.01.2025).
12. Князєв В. С. Договір зберігання та реалізації товарів, які перейшли у власність держави. Право і суспільство. 2020. № 6-2, ч. 1. С. 156-162. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.6.2.1.26>.
13. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 17.01.2025).
14. КЦС ВС роз'яснив умови договору зберігання і вказав на необхідність правильного визначення правового статусу зберігача. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/929993/> (дата звернення: 17.01.2025).
15. Новосад А. С. Відповідальність сторін за договором зберігання. Матеріали конференцій МЦНД. 2020. С. 98-100. URL: <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/331> (дата звернення: 17.01.2025).

- 16.Правова природа договору зберігання. URL: https://liga.ltd.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=104:4-&catid=34:2012-05-27-17-46-19&lang=uk (дата звернення: 17.01.2025).
- 17.Про затвердження Правил зберігання та проведення аукціонів з продажу скрапленого газу на митній території України : Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 р. № 2499. Офіційний вісник України. 2015. № 90. Ст. 3072. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1385-15#Text> (дата звернення: 17.01.2025).
18. Постанова Верховного Суду від 15 квітня 2020 року у справі № 643/14079/17. URL: <https://www.reyestr.court.gov.ua/Review/88857167> (дата звернення: 17.01.2025).
- 19.Постанова Касаційного господарського суду Верховного Суду від 01 грудня 2022 року у справі № 922/2810/21. URL: https://protocol.ua/ua/postanova_kgs_vp_vid_01_12_2022_roku_u_spravi_922_2810_21/ (дата звернення: 17.01.2025).
- 20.Рішення Господарського суду Запорізької області від 19 січня 2022 року у справі № 908/2659/21. URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/103276237/> (дата звернення: 17.01.2025).
- 21.Тема лекції 22. Договір зберігання. URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2022/05/P-33-TSSP-13.05.pdf> (дата звернення: 17.01.2025).
- 22.Тема: Договір зберігання. URL: <http://nkkep.com/wp-content/uploads/2020/03/27.03-tssp-p31-32.pdf> (дата звернення: 17.01.2025).
- 23.Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 17.01.2025).